

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-1666723
Naam opsteller voorstel	: Gerard van der Hoeven (0495-575240)	Zaaknummer: 1666690
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Pilot project versterken basis- en algemene voorzieningen.

Voorstel

1. In te stemmen met de start van het pilot project 'Versterken basis- en algemene voorzieningen' dat in samenwerking met de gemeenten Nederweert en Leudal wordt uitgevoerd in Midden Limburg West.
2. In te stemmen met de keuze voor de wijken Groenewoud en Biest als start van het project in Weert.
3. Punt Welzijn voor de uitvoering van het project in Weert een projectsubsidie in 2022 en 2023 te verlenen van maximaal € 35.620,= per jaar, conform bijgevoegde beschikking.
4. De subsidie van € 35.620,= per jaar, in 2022 en 2023 ten laste te brengen van het budget voor versterken van de lokale sociale basis, waarbij voor de subsidie van 2023 het voorbehoud van vaststelling van de gemeentelijke begroting 2023 wordt gemaakt.

Inleiding

Basisvoorzieningen zijn laagdrempelig, toegankelijk voor alle inwoners en structureel van aard. Denk bijvoorbeeld aan de bibliotheek, verenigingen, (basis)scholen, kinderopvangcentra, het wijkcentrum, het consultatiebureau, kerken, culturele voorzieningen, het algemeen maatschappelijke werk, enzovoorts.

Met *algemene voorzieningen* wordt bedoeld dat deze activiteiten of diensten toegankelijk zijn zonder een indicatie en uitgebreid onderzoek naar de gebruiker. Voorbeelden van algemene voorzieningen zijn huiskamerprojecten voor ouderen, de open inloop GGZ, cliëntondersteuning en de scootmobiel pool.

Het versterken van de basis- en algemene voorzieningen is een actiepunt uit het Regionaal Uitvoeringsplan Sociaal Domein voor Midden-Limburg West (Weert, Leudal en

Weert, 23 mei 2022	S		B	W	W	W	W	W
	MM		RV	MvdH	TG	WvE	PS	HvdL
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 31 mei 2022

Nummer: 9

De secretaris

Nederweert). Door de basis- en algemene voorzieningen te versterken, vergroten we de mogelijkheden van de inzet van het *voorliggend veld*.

Met het voorliggend veld wordt bedoeld: het geheel van voorzieningen en het gehele netwerk van vrijwilligers en professionals die vrij toegankelijk beschikbaar zijn in de lokale samenleving om inwoners te helpen op eigen kracht en naar eigen tevredenheid aan de samenleving deel te nemen.

De inzet van het voorliggend veld kun je zien als het versterken van het 'gewone leven'. Het versterken van het gewone leven gaat over het ondersteunen van gewone kinderen, volwassenen en gezinnen tijdens belangrijke overgangsmomenten of fases in het leven, het bieden van steun in de normale context, in het gewone leven zonder medicaliseren en problematiseren.

Het gewone leven speelt zich lokaal af. Dat betekent dat de lokale voorzieningen en mensen (bibliotheek, school, kinderopvang, verenigingen, burens en buurtbewoners, speeltuinen, jongerenwerk enz.) een meer expliciete rol krijgen om onze jeugd en volwassenen op een gezonde, leuke en veilige manier te laten opgroeien en samen leven.

Informele steun kan voor jeugdigen en volwassenen een belangrijke beschermende factor zijn die de veelzijdigheid van de omgeving waarin zij leven versterkt, in het bijzonder voor jongeren/inwoners met een kwetsbare achtergrond voor wie een ondersteunend netwerk vaak ontbreekt.

Het versterken van de basisvoorzieningen en algemene voorzieningen levert een bijdrage aan de verbetering van de sociale samenhang in de wijk of buurt. Deze basisvoorzieningen en algemene voorzieningen werken vaak preventief. Ze bieden ruimte aan inwoners om elkaar te ontmoeten en leren kennen. Dit draagt bij aan de sociale cohesie.

Ook hebben deze voorzieningen een signalerende functie, waardoor inwoners eerder geholpen worden en eventuele escalatie van problemen voorkomen kan worden. Daarnaast zorgt een stevig fundament van basis- en algemene voorzieningen ervoor dat instanties beter kunnen doorverwijzen en meer mogelijkheden hebben om (duurdere) zorg af te schalen.

De pilot geeft uitvoering aan het versterken van bestaande basis- en algemene voorzieningen, zodat hun bereik wordt vergroot en ze optimaal benut worden door onze inwoners. Er wordt ook onderzocht of er aanvullend basisvoorzieningen en algemene voorzieningen ontwikkeld kunnen worden die bijdragen aan de behoeften en leefwereld van onze inwoners. Hierbij moet niet direct gedacht worden aan meer accommodaties, maar aan het ondersteunen van initiatieven en activiteiten onder de inwoners. Daar waar een accommodatie vraagstuk in beeld komt, zal dit worden betrokken bij het traject voor 'herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur' dat gericht is op accommodatieruimte.

Het project zal in de genoemde gemeenten gezamenlijk, als pilot, starten waarbij de uitvoering wordt opgepakt door de lokale welzijnsorganisaties: Punt Welzijn voor Weert en Nederweert en Synthese in Leudal.

Aanpak Punt Welzijn

Het plan van aanpak omvat de volgende stappen:

1. Een actualisatie van de aanwezige basis- en algemene voorzieningen vanuit bestaande bronnen (Wmo vragenlijsten, GGD-monitor, instrument 'wijkfoto' van de GGD). Aan de hand van de zes dimensies van Positieve Gezondheid en de zogenaamde RIGO cirkels, wordt de wijk in kaart gebracht.
2. Een (hernieuwde) kennismaking met zowel de professionele als vrijwilligersorganisaties die in de wijk actief zijn.
3. In de wijk zal een startbijeenkomst worden georganiseerd voor en met de inwoners om op basis van bovengenoemde datasets en geleverde input het

gesprek op gang te brengen over hoe te komen tot het organiseren van gemeenschapszorg en meer specifiek het versterken van het voorliggend veld (de basis- en algemene voorzieningen).

4. Gefaseerd toewerken naar meer samenwerking met en tussen het voorliggend veld. Dit vraagt om een cultuurverandering en bewustwording van de veranderende omgeving. Zowel bij de vrijwilliger, de inwoners als de professional.

De ABCD-methode (Asset Based Community Development) zal als onderlegger worden gebruikt bij de uitvoering van het project. Deze opbouwmethodiek zet in op het activeren van een gemeenschap op economisch, sociaal en cultureel vlak. Hoewel de methode oorspronkelijk ontwikkeld is voor specifieke doelgroepen in achterstandssituaties, is deze werkwijze uitermate geschikt om met inwoners in genoemde gemeenschappen aan de slag te gaan met dit thema en hen te betrekken en mede-eigenaar te maken van de door hen zelf uitgewerkte oplossingen. Om hiertoe te komen wordt gezocht naar de talenten, vaardigheden, kracht en vermogens van de bewoners. Aansluiten dus bij wat er al is en dat versterken.

Daarnaast zal als rode draad door het traject de zes dimensies van Positieve Gezondheid (PG) lopen. De nadruk leggen op veerkracht, eigen regie en aanpassingsvermogen, op wat wél kan, doet een appel op inwoners en schept een gezamenlijk belang. Op het moment dat PG in de gemeenschappelijke taal en denken komt is een eerste stap naar 'gemeenschapszorg' gezet.

Beoogd effect/doel

De beoogde maatschappelijke effecten van het versterken van de basisvoorzieningen en algemene voorzieningen zijn in het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein als volgt omschreven:

- Meer kwetsbare inwoners blijven op een veilige en verantwoorde manier (langer) zelfstandig wonen.
- Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op en krijgen gelijke kansen talenten te ontwikkelen.
- Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl.
- Meer inwoners ontwikkelen en benutten hun talenten.
- Het waarborgen van een zo veilig mogelijke leefomgeving.
- Bevorderen van de leefbaarheid en de sociale cohesie: meer inwoners kennen en helpen elkaar.

Om de effecten te bereiken hebben we ons de volgende doelen gesteld:

- Meer inwoners maken gebruik van basis- en algemene voorzieningen (zowel fysiek als digitaal).
- Meer inwoners kennen de aanwezige basisvoorzieningen en algemene voorzieningen.
- Meer professionals kennen de aanwezige basisvoorzieningen en algemene voorzieningen en verwijzen actief.
- Verschuiving in het gebruik van van specialistische en maatwerkvoorzieningen in de 2e lijn naar basis- en algemene voorzieningen.

Argumenten

1. *De pilot is een concrete invulling van een voornemen uit het vastgestelde Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein 2020 – 2023.*
In het Uitvoeringsplan Sociaal Domein wordt het beleidsvoornemen vertaald naar een concreet actiepoint voor de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal. De pilot die nu wordt voorgesteld vormt de daadwerkelijke invulling van het actiepoint

binnen de regionale samenwerking. De uitvoering start medio 2022 en loopt tot medio 2024.

2. *De keuze voor deze wijken is mede gebaseerd op scores in de zogenaamde RIGO cirkels.*

Een RIGO-cirkel geeft inzicht in de sociale kwaliteit en kwetsbaarheid van buurten en wijken op basis van objectieve (registratie) data. De cirkels worden door gemeenten en corporaties ingezet bij het opstellen van wijk- en buurtvisies en bij het prioriteren en evalueren van beleidsinspanningen. Daarbij wordt de lokale situatie vergeleken met het Limburgs gemiddelde, waarbij we ook een vergelijking kunnen maken op gemeentelijk niveau (tussen de wijken onderling).

De scores in de RIGO cirkels hebben (bij elkaar opgeteld) betrekking op een viertal gebieden:

Kwadrant 1: zelfredzaamheid

Kwadrant 2: leefomgeving / informeel ontmoeten

Kwadrant 3: participatie / formeel ontmoeten

Kwadrant 4: binding

De volgende scores kunnen per kwadrant worden behaald:

- o Groen = beter dan Limburgse gemiddelde
- o Licht groen = iets beter dan Limburgse gemiddelde
- o Licht geel = iets minder dan Limburgse gemiddelde
- o Geel = minder dan Limburgse gemiddelde
- o Rood = onderwerp vraagt aandacht / interventie gewenst
- o Grijs = geen gegevens beschikbaar

In Weert zijn er 2 wijken die op alle vier de kwadranten geel of rood scoren. Dat zijn Groenewoud en het Centrum. Het heeft de voorkeur om de voorgenomen aanpak als pilot uit te voeren in een woonwijk. De verwachting is dat we in een woonwijk beter zicht krijgen op de werking van de aanpak, dan in een wijk die fungeert als woon-, werk- en winkelgebied.

Gezien de geografische ligging tussen de wijken Groenewoud en het Centrum is er voor gekozen om ook de wijk Biest mee te nemen in de aanpak. De wijk Biest en de wijk Groenewoud wordt ook door Punt Welzijn gezien als 1 werkgebied.

Naast een afweging op basis van de RIGO cirkels vinden we een onderbouwing van onze keuze in de gezondheidsmonitor 2020.

3. *De uitvoering van de pilot vraagt om personele inzet van Punt Welzijn.*

Uitvoering van de pilot in Weert vergt gedurende 2 jaar de inzet van 12 uur per week gedurende 46 weken per jaar. Uitgaand van een uurtarief van € 60,- betekent dit € 33.120,- per jaar. Aanvullend is per jaar een bedrag van € 2.500,- nodig om de te organiseren activiteiten te bekostigen. De totale projectkosten bedragen op basis daarvan € 71.240. Omdat het project, afhankelijk van de startdatum, nog een aantal maanden in 2023 doorloopt mogen de toegekende maximale subsidiebedragen tot 2 jaar na startdatum ingezet worden voor het project.

4. *Het budget is bestemd voor preventieve projecten/activiteiten die een bijdrage leveren aan het versterken van de sociale basis.*

Een belangrijke doelgroep daarbij vormen inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het versterken van de basis- en algemene voorzieningen zorgt voor een goede lokale sociale basis voor iedere inwoner, ook voor de inwoner met een psychische kwetsbaarheid. De pilot sluit daarmee aan op de doelstelling achter het betreffende budget.

Kanttekeningen en risico's

De pilot start gelijktijdig in zowel Nederweert (Ospel), Leudal (Haelen) als Weert (Biest / Groenwoud). De insteek daarbij is gericht op het leren van elkaar en delen van ervaringen en uitwisselen van oplossingen. Punt Welzijn en Synthese hebben hierover nadrukkelijk contact. De startpositie van aanwezige basis- en algemene voorzieningen is in de genoemde wijken echter verschillend. Tijdens de pilot zal duidelijk worden in welke mate we de inzet gezamenlijk kunnen oppakken en waar de aanpak maatwerk per wijk vereist.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Het project wordt mogelijk gemaakt met een projectsubsidie voor 2 jaar (2022 en 2023, maximaal € 35.620 per jaar). Daarna zal moeten worden gezien of, en zo ja hoe, de aanpak wordt voortgezet.

De kosten worden in 2022 en 2023 ten laste gebracht van het budget 'Versterken lokale sociale basis' (56114/44200/0000; Subsidies).

De uitgaven op dit budget op basis van (voor)genomen besluitvorming zijn voor die jaren als volgt:

Beschikbaar 2022		€ 898.000
Subsidie Zelfregiecentrum 2022 (DJ-1506724)	€ 220.551	
bijdrage aanpak huiselijk geweld/ tekort DUVO 2022 (DJ-1482025)	€ 39.971	
Aanpak Wonen Plus 2022 (DJ-1563358)	€ 295.603	
Zorgcoördinatie mensenhandel (DJ-1590408)	€ 2.501	
Kansrijk in de wijk 2022 (DJ-1379561)	€ 11.600	
Subsidie Join Us (DJ- 1631085)	€ 7.100	
Versterken van basis- en algemene voorzieningen (dit voorstel)	€ 35.620	
Resteert na besluit		€ 285.054
Beschikbaar 2023		€ 898.000
Zorgcoördinatie mensenhandel (DJ-1590408)	€ 3.501	
Kansrijk in de wijk 2023 en verder (DJ-1379561)	€ 17.431	
Versterken van basis- en algemene voorzieningen (dit voorstel)	€ 35.620	
Resteert na besluit		€ 841.448

M.b.t. het restantbudget 2023 wordt opgemerkt dat een aantal kostenposten uit 2022 ook in 2023 zeer waarschijnlijk tot vergelijkbare uitgaven leiden (bijv. subsidie Zelfregiecentrum, tekort DUVO, aanpak wonen plus). Concrete inzet van het budget 2023 hiervoor wordt nog ter besluitvorming aan uw college voorgelegd.

Uitvoering/evaluatie

Om de voortgang van het project te monitoren zal er via de reeds bestaande contacten samenwerking worden gezocht met het Lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogescholen en het daarbinnen opgenomen Leeratelier Samenlevingsopbouw. Met hen zal een stageopdracht worden geformuleerd waarin monitoring van het project de hoofdtaak zal zijn.

Daarbij zal moeten worden vastgesteld in welke mate de beoogde resultaten uit het beleidsplan sociaal domein worden gerealiseerd:

1. Basisvoorzieningen en algemene voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking.
2. Er is een samenhangend aanbod van basis- en algemene voorzieningen, passend bij de behoefte van jong en oud.
3. Informatie over de aanwezige basisvoorzieningen en algemene voorzieningen is gemakkelijk vindbaar.
4. Een deel van de 2^e lijn ondersteuning is omgevormd naar algemene voorzieningen.

We denken daarbij aan het meten van de volgende parameters:

- Tevredenheid over de toegankelijkheid van basis- en/of algemene voorzieningen.
- Tevredenheid bij enkele geselecteerde basis- en/of algemene voorzieningen.
- Tevredenheid aanbod basis- en algemene voorzieningen.
- Tevredenheid over de vindbaarheid van informatie over basis- en/of algemene voorzieningen.
- Gemiddelde kosten per 2e lijn ondersteuning.
- Aantal cliënten met een 2e lijn ondersteuning.
- Gebruik algemene voorzieningen.

Aanvullend kunnen de RIGO cirkels als meetinstrument worden benut. De scores van 2022 kunnen als nulmeting worden gezien. In de eerst volgende publicatie (2024) zouden de effecten van de pilot zijn weerslag moeten hebben op de cijfers voor de wijken Biest / Groenewoud.

De gemeenten Weert, Nederweert en Leudal bespreken periodiek de voortgang van het project in de werkgroep. Punt Welzijn en Synthese hebben bilateraal contact met elkaar over het project en hebben zitting in de werkgroep. Uiteraard zal de afstudeerder / stagiair daar ook een rol in krijgen.

Communicatie/participatie

De wijken van Groenewoud en Biest zijn geïnformeerd over de start van dit project. De Participatieraad is op 23 mei jl. geïnformeerd over het waarom van de keuze voor de wijken Groenewoud en Biest. Zij kunnen instemmen met de keuze.

Overleg gevoerd met

Intern:

Tanja van Duuren – coördinator Armoedebestrijding / beleidsadviseur regio MLW
Gizem Aydogdu – beleidsadviseur Jeugd en Onderwijs
Saskia Doek – beleidsadviseur Sociaal Domein
Merel Ghijsen – beleidsadviseur Wmo en GGZ
Patricia Vos – beleidsadviseur Financiën
Paul Hecker – juridisch adviseur OCSW
Roel Deneer – beleidsadviseur accommodaties

Extern:

• beleidsadviseur Wmo Nederweert
• beleidsadviseur Wmo Leudal
• Manager Punt Welzijn
• – opbouwwerker Punt Welzijn

Bijlagen:

Subsidie aanvraag Punt Welzijn + begeleidende brief
Onderbouwing keuze wijken Biest / Groenewoud
Beschikking projectsubsidie

